YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)
25 päivänä huhtikuuta 2002 *

Yhdistetyissä asioissa C-418/00 ja C-419/00,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään T. van Rijn ja B. Mongin, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Ranskan tasavalta, asiamiehinään C. Vasak ja G. de Bergues, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

joissa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut yhteisön kalavarojen säilyttämis- ja hoitojärjestelmästä 25 päivänä tammikuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 170/83 (EYVL L 24, s. 1) 5 artiklan 2 kohdan, tietyistä kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2241/87 (EYVL L 207, s. 1) 1 artiklan ja 11 artiklan 1 ja 2 kohdan, yhteisön kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmän perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3760/92 (EYVL 389, s. 1) 9 artiklan 2 kohdan ja yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93 (EYVL L 261, s. 1) 2 artiklan, 21 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 31 artiklan mukaisia velvoitteitaan (C-418/00), eikä asetuksen N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan ja asetuksen N:o 2847/93 2, 21 ja 31 artiklan, kun niitä luetaan yhdessä tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien osalta vuodeksi 1995 vahvistettavista suurimmista sallituista saaliista ja niiden tietyistä pyyntiedellytyksistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3362/94 (EYVL L 363, 31.12.1994, s. 1) ja tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien osalta vuodeksi 1996 vahvistettavista suurimmista sallituista saaliista ja niiden pyyntiä koskevista tietyistä edellytyksistä 22 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3074/95 (EYVL L 330, s. 1) kanssa, mukaisia velvoitteitaan (C-419/00),

— koska se ei ole määrittänyt sille kalastusvuosia 1991—1994 (C-418/00) ja 1995 ja 1996 (C-419/00) varten myönnettyjen kiintiöiden käyttöä koskevia asianmukaisia yksityiskohtaisia sääntöjä

— koska se ei ole huolehtinut kalavarojen säilyttämistä koskevan yhteisön lainsäädännön noudattamisesta, kun se ei ole valvonut kalastusta eikä tarkastanut asianmukaisesti saaliiden aluksista purkamista ja rekisteröimistä

— koska se ei ole kalastusvuosina 1991—1994 (C-418/00) sekä 1995 ja 1996 (C-419/00) kieltänyt väliaikaisesti Ranskan lipun alla purjehtivilta tai Ranskassa rekisteröidyiltä aluksilta kalastusta, vaikka saatujen saaliiden arvioitiin saavuttaneen vastaavan kiintiön, ja on kieltänyt kalastuksen vasta kun kiintiö oli merkittävällä tavalla ylittynyt

— ja koska se ei ole ryhtynyt rikos- ja hallinto-oikeudellisiin toimiin aluksen päälliköitä tai muita kalastusvuosia 1991—1994 (C-418/00) sekä 1995 ja 1996 (C-419/00) koskevien kieltojen jälkeisestä kalastustoiminnasta vastuussa olevia henkilöitä kohtaan,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja P. Jann sekä tuomarit D. A. O. Edward (esittelevä tuomari) ja M. Wathelet,

julkisasiamies: C. Stix-Hackl,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.10.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kaksi kannetta, jotka ovat saapuneet yhteisöjen tuomioistuimeen 13.11.2000 ja joissa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut yhteisön kalavarojen säilyttämis- ja hoitojärjestelmästä 25 päivänä tammikuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 170/83 (EYVL L 24, s. 1) 5 artiklan 2 kohdan, tietyistä kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2241/87 (EYVL L 207, s. 1) 1 artiklan ja 11 artiklan 1 ja 2 kohdan, yhteisön kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmän perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3760/92 (EYVL 389, s. 1) 9 artiklan 2 kohdan ja yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93 (EYVL L 261, s. 1) 2 artiklan, 21 artiklan 1 ja 2 kohdan ja 31 artiklan mukaisia velvoitteitaan (C-418/00), eikä asetuksen N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan ja asetuksen N:o 2847/93 2, 21 ja 31 artiklan, kun niitä luetaan yhdessä tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien osalta vuodeksi 1995 vahvistettavista suurimmista sallituista saaliista ja niiden tietyistä pyyntiedellytyksistä 20 päivänä joulukuuta 1994 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3362/94 (EYVL L 363, 31.12.1994, s. 1) ja tiettyjen kalakantojen ja kalakantaryhmien osalta vuodeksi 1996 vahvistettavista suurimmista sallituista saaliista ja niiden pyyntiä koskevista tietyistä edellytyksistä 22 päivänä joulukuuta 1995 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3074/95 (EYVL L 330, s. 1) kanssa, mukaisia velvoitteitaan (C-419/00),

— koska se ei ole määrittänyt sille kalastusvuosia 1991—1994 (C-418/00) ja 1995 ja 1996 (C-419/00) varten myönnettyjen kiintiöiden käyttöä koskevia asianmukaisia yksityiskohtaisia sääntöjä

— koska se ei ole huolehtinut kalavarojen säilyttämistä koskevan yhteisön lainsäädännön noudattamisesta, kun se ei ole valvonut kalastusta eikä tarkastanut asianmukaisesti saaliiden aluksista purkamista ja rekisteröimistä

— koska se ei ole kalastusvuosina 1991—1994 (C-418/00) sekä 1995 ja 1996 (C-419/00) kieltänyt väliaikaisesti Ranskan lipun alla purjehtivilta tai Ranskassa rekisteröidyiltä aluksilta kalastusta, vaikka saatujen saaliiden arvioitiin saavuttaneen vastaavan kiintiön, ja on kieltänyt kalastuksen vasta kun kiintiö oli merkittävällä tavalla ylittynyt

— ja koska se ei ole ryhtynyt rikos- ja hallinto-oikeudellisiin toimiin aluksen päälliköitä tai muita kalastusvuosia 1991—1994 (C-418/00) sekä 1995 ja 1996 (C-419/00) koskevien kieltojen jälkeisestä kalastustoiminnasta vastuussa olevia henkilöitä kohtaan.

2 Yhteisöjen tuomioistuimen presidentin 18.1.2001 antamalla määräyksellä asiat C-418/00 ja C-419/00 yhdistettiin työjärjestyksen 43 artiklan mukaisesti kirjallista käsittelyä sekä tuomion antamista varten.

Asiaa koskeva yhteisön oikeus

3 Useissa yhteisön asetuksissa vahvistetaan tietyille kalakannoille tai tietyille kalakantaryhmille suurimmat sallitut saaliit ja olosuhteet, joissa niitä voidaan kalastaa. Jos osoittautuu tarpeelliseksi rajoittaa tietyn lajin saalista, tietyn kalakannan tai tietyn kalakantaryhmän suurin sallittu saalis sekä yhteisön sallittu saalis vahvistetaan vuosittain. Yhteisön sallittu saalis jaetaan jäsenvaltioiden kesken siten, että jokaiselle jäsenvaltiolle taataan kaikkien kyseessä olevien kalakantojen osalta toiminnan suhteellinen vakaus.

4 Lisäksi kyseisissä asetuksissa säädetään näiden tavoitteiden toteuttamiseksi ja noudattamiseksi tarvittavista toimista, joita ovat esimerkiksi kalastusalusten ja saaliiden valvonta, kalastustoiminnan keskeyttäminen ja rikos- tai hallinto-oikeudellinen menettely kiintiöiden ylityksistä vastuussa olevia henkilöitä kohtaan.

Kiintiöiden käyttöä sekä kalastusalusten ja saaliiden valvontaa koskevat säännökset

5 Asetuksen N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltiot antavat asiaan sovellettavien yhteisön säännösten mukaisesti niille myönnettyjen kiintiöiden käyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt — — ".

6 Tämä asetus korvattiin 1.1.1993 asetuksella N:o 3760/92, jonka 9 artiklan 2 kohdassa, jossa asetetaan jäsenvaltioille samanlainen velvoite, säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on vuosittain ilmoitettava komissiolle hyväksymänsä perusteet niille myönnettyjen kalastusoikeuksien jakamista ja käyttöä koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä varten yhteisön oikeuden ja yhteisen kalastuspolitiikan mukaisesti."

7 Asetuksen N:o 2241/87 I osastossa, jonka otsikkona on "Kalastusalusten ja niiden toiminnan tarkastaminen ja valvonta", olevan 1 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kaiken säilyttämis- ja valvontatoimenpiteitä koskevan voimassaolevan lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi jokaisen jäsenvaltion on valvottava alueellaan ja sen suvereenisuuden tai tuomiovallan piiriin kuuluvilla merialueilla kalastuksen ja siihen liittyvän toiminnan harjoittamista. Sen on tarkastettava kalastusalukset sekä kaikki toiminta, jonka tarkastaminen mahdollistaisi tämän asetuksen täytäntöönpanon tarkastamisen erityisesti kalan aluksesta purkamisen, myyntiin ja varastointiin liittyvän toiminnan sekä aluksesta purkamisen ja myynnin rekisteröinnin osalta."

8 Asetuksen N:o 2241/87 2 artiklassa, joka myös kuuluu I osastoon, säädetään seuraavaa:

"1. Jokaisen jäsenvaltion on suoritettava 1 artiklassa tarkoitettu tarkastus ja valvonta omalla kustannuksellaan itse nimeämiensä tarkastajien toimesta.

Jäsenvaltioiden on niille uskottua tehtävää hoitaessaan varmistettava, että 1 artiklassa tarkoitettuja säännöksiä ja toimenpiteitä noudatetaan. Lisäksi niiden on toiminnassaan pyrittävä välttämään aiheetonta puuttumista normaaliin kalastustoimintaan. Niiden on myös huolehdittava, ettei tarkastettavien alueiden ja alusten valinnassa tapahdu syrjintää.

2. Tarkastuksen kohteena olevista kalastusaluksista vastuussa olevien henkilöiden on toimittava yhteistyössä helpottaen näin 1 kohdan mukaisesti suoritettavaa tarkastusta."

9 Asetus N:o 2241/87 korvattiin 1.1.1994 asetuksella N:o 2847/93. Sen I osastossa, jonka otsikkona on "Kalastusalusten ja niiden toimien tarkastaminen ja valvonta", olevassa 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Kaikkien voimassa olevien säilyttämis- ja valvontatoimenpiteisiin liittyvien säännösten noudattamisen varmistamiseksi kunkin jäsenvaltion on valvottava kalastuksen ja siihen liittyvän toiminnan harjoittamista alueellaan suvereniteettiinsa tai lainkäyttövaltaansa kuuluvilla merialueilla. Kunkin jäsenvaltion on tarkastettava kalastusaluksia ja valvottava kaikkia toimia, erityisesti kalojen purkamis-, myynti-, kuljetus- ja varastointitoimia sekä purkamisten ja myynnin kirjaamista tämän asetuksen soveltamisen varmistamiseksi.

2. Kolmannen maan lipun alla purjehtiviin ja jäsenvaltion suvereniteettiin tai lainkäyttövaltaan kuuluvilla merialueilla toimiviin kalastusaluksiin, jotka voivat harjoittaa kalastustoimintaa, sovelletaan liikkumista ja aluksella pidettäviä saaliita koskevaa tietojen toimittamisjärjestelmää.

Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle tiedoksi toimenpiteet, jotka ne ovat toteuttaneet varmistaakseen näiden menettelyjen noudattamisen.

3. Kunkin jäsenvaltion on valvottava alustensa toimia yhteisön kalastusvyöhykkeen ulkopuolella, jos tällainen valvonta on välttämätöntä sen varmistamiseksi, että kyseisillä vesialueilla sovellettavaa yhteisön sääntelyä noudatetaan.

4. Jäsenvaltioiden on yhteensovitettava valvontatoimensa mahdollisimman tehokkaan ja taloudellisen tarkastamisen varmistamiseksi. Ne voivat tätä tarkoitusta varten laatia yhteisiä tarkastusohjelmia, joiden avulla ne voivat valvoa yhteisön kalastusaluksia 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuilla vesialueilla. Niiden on toteutettava toimenpiteet, joiden avulla niiden toimivaltaiset viranomaiset ja komissio voivat antaa toisilleen säännöllisesti ja vastavuoroisesti tietoja saaduista kokemuksista."

Kalastuksen keskeyttämistä koskevat säännökset

10 Asetuksen N:o 2241/87 III osastossa, jonka otsikkona on "Kalastustoiminnan kieltäminen", olevan 11 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Jäsenvaltion lipun alla purjehtivien tai jäsenvaltiossa rekisteröityjen kalastusalusten pyytämät kiintiön piiriin kuuluvan kalakannan tai kalakantaryhmän kaikki saaliit on sisällytettävä tämän valtion kyseiseen kalakantaan tai kalakantaryhmiin soveltamaan kiintiöön aluksen purkamispaikasta riippumatta.

2. Jokaisen jäsenvaltion on vahvistettava päivämäärä, johon mennessä sen oman lipun alla purjehtivien tai sen alueella rekisteröityjen kalastusalusten pyytämien kiintiön piiriin kuuluvan kalakannan tai kalakantaryhmän saaliiden katsotaan täyttäneen niihin tämän kalakannan tai kalakantaryhmän osalta sovellettavan kiintiön. Jäsenvaltion on väliaikaisesti kiellettävä kyseisestä päivästä lähtien mainittujen alusten harjoittama tämän kalakannan tai kalakantaryhmän kalojen pyynti kuten myös niiden säilyttäminen aluksessa, jälleenlaivaus ja aluksesta purkaminen, mikäli pyynti on suoritettu kyseisen päivän jälkeen, ja sen on vahvistettava päivämäärä, johon asti jälleenlaivaus ja aluksesta purkaminen tai viimeisten saaliita koskevien ilmoitusten jättäminen on mahdollista. Tästä toimenpiteestä on ilmoitettava välittömästi komissiolle, joka antaa siitä tiedon muille jäsenvaltioille."

11 Asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 1 ja 2 kohta korvattiin 1.1.1994 asetuksen N:o 2847/93 IV osastossa, jonka otsikkona on "Kalastustoiminnan säätely ja keskeyttäminen", olevan 21 artiklan 1 ja 2 kohdalla, joka on sisällöltään vastaavanlainen.

Rikos- tai hallinto-oikeudellisen menettelyn aloittamista kiintiöiden ylityksistä vastuussa olevia henkilöitä vastaan koskevat säännökset

12 Asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jos 1 kohdan nojalla suoritetun valvonnan tai tarkastuksen perusteella jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset toteavat, että voimassaolevaa säilytys- ja valvontatoimenpiteitä koskevaa lainsäädäntöä ei ole noudatettu, heidän on nostettava rikos- tai hallinto-oikeudellinen syyte kyseisen aluksen päällikköä tai muuta vastuullista henkilöä vastaan."

13 Asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohta korvattiin 1.1.1994 asetuksen N:o 2847/93 VIII osastossa, jonka otsikkona on "Voimassaolevan lainsäädännön noudattamatta jättämisen vuoksi toteutettavat toimenpiteet", olevalla 31 artiklalla, jossa säädetään seuraavaa:

"1. Jos tämän asetuksen nojalla toteutetun valvonnan tai tarkastuksen päätyttyä todetaan, että yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä ei ole noudatettu, jäsenvaltioiden on huolehdittava, että toteutetaan asianmukaiset toimenpiteet, joihin kuuluu hallinnollisen menettelyn tai rikosoikeudellisen menettelyn aloittaminen vastuussa olevia luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä vastaan jäsenvaltioiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Edellä 1 kohdan nojalla aloitettujen menettelyjen on oltava luonteeltaan sellaisia, että ne asiaankuuluvan kansallisen lainsäädännön mukaisesti varmistavat sen, että rikkomuksesta vastuussa olevan henkilö menettää rikkomuksen tuottaman taloudellisen hyödyn, tai aikaansaavat vaikutuksia, jotka ovat suhteessa rikkomuksen vakavuuteen, ja ehkäisevät tehokkaasti muita samanlaatuisia rikkomuksia.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuista menettelyistä johtuvia rangaistusseuraamuksia voivat olla rikkomuksen vakavuuden mukaan:

— sakot,

— kiellettyjen pyydysten ja saaliiden talteen ottaminen,

— aluksen takavarikointi,

— aluksen väliaikainen käytöstä poisto,

— lisenssin määräaikainen keskeyttäminen,

— lisenssin peruuttaminen.

4. Tämän artiklan säännökset eivät estä jäsenvaltiota, jossa saalis puretaan aluksesta tai jälleenlaivataan, siirtämästä rikkomuksen syytteeseenpanoa rekisterivaltiona olevan jäsenvaltion toimivaltaisille viranomaisille yhteisymmärryksessä kyseisen jäsenvaltion kanssa ja sillä edellytyksellä, että siirtämisen avulla 2 kohdassa tarkoitetun lopputuloksen saavuttaminen on todennäköisempää. Jäsenvaltion, jossa saalis puretaan aluksesta tai jälleenlaivataan, on ilmoitettava komissiolle kaikista tällaisista siirroista."

Tosiseikat ja oikeudenkäyntiä edeltävä menettely

14 Komissio on aloittanut kaksi erillistä jäsenyysvelvoitteiden rikkomista koskevaa menettelyä Ranskan tasavaltaa vastaan; näistä toinen koskee kalastusvuosia 1991—1994 (C-418/00) ja toinen kalastusvuosia 1995—1996 (C-419/00).

Kalastusvuodet 1991—1994 (C-418/00)

15 Komissio huomautti 16.1.1996 päivätyssä kirjeessään Ranskan viranomaisille siitä, että Ranskan tasavallalle kalastusvuosia 1991—1994 varten myönnetyt

pyyntikiintiöt oli ylitetty tiettyjen kalakantojen osalta. Komissio totesi, että Ranskan viranomaiset eivät olleet noudattaneet valvontavelvoitteitaan, ja kehotti kyseisiä viranomaisia toimittamaan saaliita ja saaliiden purkamista aluksista koskevat tiedot, joihin ne olivat tukeutuneet kalastuksen väliaikaista kieltoa koskevassa päätöksessään, sekä lisätietoja menettelyistä, joita oli mahdollisesti aloitettu kiintiöiden ylityksistä vastuussa olevia henkilöitä vastaan.

16 Ranskan viranomaiset myönsivät 16.4.1996 lähettämässään vastauksessa, että komission mainitsemien kantojen kiintiöt oli ylitetty. Ne ilmoittivat lisäksi, etteivät ne olleet onnistuneet löytämään pöytäkirjoja kiintiöiden ylityksistä vastuussa olevia henkilöitä vastaan aloitetuista menettelyistä.

17 Komissio katsoi 27.3.1998 päivätyssä virallisessa huomautuksessaan, ettei Ranskan tasavalta ole noudattanut kalakantojen hoidon valvontaa koskevia velvollisuuksiaan erityisesti koska se ei ole väliaikaisesti kieltänyt kalastusta silloin, kun Ranskan lipun alla purjehtivien tai Ranskassa rekisteröityjen alusten katsottiin täyttäneen vastaavat kiintiöt, ja se kehotti Ranskan tasavaltaa esittämään huomautuksensa. Komissio totesi lisäksi, ettei se ollut saanut riittäviä tietoja Ranskan viranomaisten määräämistä seuraamuksista ja tuli siihen tulokseen, että ne eivät olleet ryhtyneet asetuksen N:o 2847/93 2 tai 31 artiklan mukaisiin rikos- tai hallinto-oikeudellisiin toimiin.

18 Ranskan viranomaiset kiistivät 7.8.1998 päivätyssä vastauksessaan väitetyt velvoitteiden noudattamatta jättämiset ja väittivät ryhtyneensä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin silloin, kun tilastoista ilmeni, että pyyntikiintiö oli ylittynyt tai uhkasi ylittyä.

19 Koska tämä vastaus ei komission mielestä riittänyt poistamaan epäilyjä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä, se osoitti Ranskan tasavallalle 30.9.1999 perustellun lausunnon.

20 Ranskan hallitus vastasi perusteltuun lausuntoon 7.12.1999 päivätyllä kirjeellään. Ranskan viranomaiset eivät kiistäneet komission toteamia pyyntikiintiöiden ylityksiä ja myönsivät, että ne eivät olleet voineet keskeyttää kalastusta ajoissa tuolloin voimassa olleiden kansallisten säännösten nojalla. Ne totesivat kuitenkin, että vuodesta 1998 alkaen on noudatettu kiireellistä menettelyä, jotta kalastuksen keskeyttämistä koskevat päätökset saataisiin tehtyä ajoissa. Vastatessaan väitteisiin, joiden mukaan ne eivät olleet määränneet seuraamuksia vastuussa oleville henkilöille, Ranskan viranomaiset ilmoittivat päätyneensä kollektiiviseen pyyntikiintiöiden hallintajärjestelmään, josta on aiheutunut taloudellisesti ja hallinnollisesti kielteisiä seurauksia kiintiöiden ylityksistä vastuussa oleville tuottajien järjestöille.

Kalastusvuodet 1995 ja 1996 (C-419/00)

21 Komissio ilmoitti Ranskan viranomaisille 3.2. ja 11.11.1997 päivätyissä kirjeissään, että ne eivät olleet noudattaneet valvontavelvoitteitaan kalastusvuosina 1995 ja 1996, koska Ranskan tasavallalle kyseisiä kalastusvuosia varten myönnetyt pyyntikiintiöt oli ylitetty ja koska kalastusta ei ollut kielletty väliaikaisesti riittävän ajoissa. Lisäksi se kehotti niitä toimittamaan saaliita ja saaliiden purkamista aluksista koskevat tiedot, joihin ne olivat tukeutuneet kalastuksen väliaikaista kieltoa koskevassa päätöksessään sekä lisätietoja menettelyistä, jotka on mahdollisesti aloitettu kiintiöiden ylityksistä vastuussa olevia henkilöitä vastaan.

22 Ranskan viranomaiset huomauttivat 3.4.1997 ja 26.1.1998 päivätyissä kirjeissään komission esittämien lukujen sisältämistä virheistä. Ne väittivät lisäksi, että kalastuksen keskeyttämistä koskevat päätökset oli tehty jo silloin, kun niiden käytettävissä olleista tilastoista ilmeni, että jokin pyyntikiintiö oli ylittynyt. Lisäksi ne ilmoittivat, että ne eivät olleet onnistuneet löytämään kiintiöiden ylityksistä vastuussa olevia henkilöitä vastaan aloitettuja menettelyjä koskevia pöytäkirjoja.

23 Koska mainitut toimenpiteet eivät olleet osoittautuneet riittäviksi kalastusvuosina 1995 ja 1996 tapahtuneiden kalastuskiintiöiden ylitysten estämiseksi, komissio osoitti Ranskan tasavallalle 4.3.1999 virallisen huomautuksen, jossa olevista taulukoista ilmeni, että Ranskan lipun alla purjehtivat tai Ranskassa rekisteröidyt alukset olivat ylittäneet pyyntikiintiöt 11 kalakannan osalta kyseisinä vuosina. Se toisti väitteensä, joiden mukaan Ranskan viranomaiset eivät olleet noudattaneet kalastuskiintiöiden hoitoa eivätkä valvontaa koskevia velvollisuuksiaan erityisesti siltä osin, että ne eivät olleet ajoissa kieltäneet kalastusta silloin, kun kyseisten alusten katsottiin täyttäneen tietyt kiintiöt, eivätkä olleet ryhtyneet rikos- tai hallinto-oikeudellisiin toimiin kiintiöiden ylityksistä vastuussa olevia henkilöitä kohtaan.

24 Ranskan viranomaiset kiistivät 27.4.1999 päivätyssä vastauksessaan väitettyjen velvoitteiden noudattamatta jättämisen, erityisesti makrillin kalastuksen osalta vuonna 1996. Ne väittivät ryhtyneensä kaikkien komission mainitsemien kalakantojen osalta kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin välittömästi silloin, kun ilmeni, että pyyntikiintiö oli ylittynyt tai uhkasi ylittyä. Niiden mukaan tietyt liikakalastustapaukset olivat johtuneet siitä, että joidenkin Ranskan lipun alla purjehtivien tai Ranskassa rekisteröityjen alusten saaliiden aluksesta purkaminen oli tapahtunut ulkomailla, ja siitä, että kalastus oli jatkunut keskeyttämismääräyksen antamispäivän ja sen toimeenpanon välisenä aikana.

25 Koska tämä vastaus ei komission mielestä riittänyt poistamaan epäilyjä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä, se osoitti Ranskan tasavallalle 30.9.1999 perustellun lausunnon.

26 Ranskan viranomaiset vastasivat perusteltuun lausuntoon 7.12.1999 päivätyllä kirjeellään, jossa ne eivät kiistäneet komission toteamia pyyntikiintiöiden ylityksiä, makrillia lukuun ottamatta. Ne myönsivät, että ne eivät olleet voineet keskeyttää kalastusta ajoissa tuolloin voimassa olleiden kansallisten säännösten nojalla, mutta totesivat kuitenkin, että vuodesta 1998 alkaen on noudatettu kiireellistä menettelyä, jotta kalastuksen keskeyttämistä koskevat päätökset saataisiin tehtyä säädetyissä ajoissa. Vastatessaan väitteisiin, joiden mukaan ne

eivät ole ryhtyneet rikos- ja hallinto-oikeudellisiin toimiin vastuussa olevia henkilöitä kohtaan, Ranskan viranomaiset ilmoittivat päätyneensä kollektiiviseen pyyntikiintiöiden hallintajärjestelmään, josta on aiheutunut taloudellisesti ja hallinnollisesti kielteisiä seurauksia kiintiöiden ylityksistä vastuussa oleville tuottajien järjestöille.

27 Komissio katsoi, että Ranskan tasavalta ei ollut varmistanut kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevan yhteisön lainsäädännön noudattamista, ja se nosti nyt esillä olevan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen.

Kanteen tutkittavaksi ottaminen

28 Ranskan hallitus epäilee kahdessa asiassa esittämässään yhteisessä vastineessa, voidaanko kanteita ottaa tutkittavaksi, koska niiden tavoitteena on ilmeisesti tuomita Ranska periaatteessa ottamatta huomioon tämän jäsenvaltion jatkuvia ponnisteluja.

29 Ranskan hallitus esitti saman väitteen vastineessaan komission sitä vastaan nostamaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevaan kanteeseen, joka koski kalastusvuosia 1988 ja 1990. Yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi tämän väitteen asiassa C-333/99, komissio vastaan Ranska, 1.2.2001 antamassaan tuomiossa (Kok. 2001, s. I-1025, 23—25 kohta). Lisäksi on todettava, että komission ei tarvitse EY 211 ja EY 226 artiklassa sille annettuja toimivaltuuksia käyttäessään osoittaa asiavaltuuden olemassaoloa, sillä komission tehtävänä on yhteisön yleisen edun vuoksi viran puolesta huolehtia siitä, että jäsenvaltiot noudattavat perustamissopimusta, ja saada todetuksi perustamissopimuksesta johtuvien velvollisuuksien mahdolliset noudattamatta jättämiset, jotta ne lopetetaan (asia 167/73, komissio v. Ranska, tuomio 4.4.1974, Kok. 1974, s. 359, Kok. Ep. II, s. 259, 15 kohta; asia C-431/92, komissio v. Saksa, tuomio 11.8.1995, Kok. 1995, s. I-2189, 21 kohta, asia C-365/97, komissio v. Italia, tuomio 9.11.1999, Kok. 1999, s. I-7773, 59 kohta ja em. asia komissio v. Ranska, tuomio 1.2.2001, 23 kohta).

30 Kanteet on näin ollen otettava tutkittaviksi.

Pääasia

31 Komissio on esittänyt Ranskan tasavaltaa vastaan seuraavat neljä väitettä:

— kiintiöiden käyttöä koskevien asianmukaisten yksityiskohtaisten sääntöjen puuttuminen, mikä on ristiriidassa asetuksen N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdan (C-418/00) ja asetuksen N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan kanssa (C-418/00 ja C-419/00)

— kalastusalusten ja saaliiden valvonnan puuttuminen, mikä on ristiriidassa asetuksen N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdan (C-418/00), asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 1 kohdan (C-418/00), asetuksen N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan (C-418/00 ja C-419/00) ja asetuksen N:o 2847/93 2 artiklan (C-418/00 ja C-419/00) kanssa

— kalastuksen keskeyttäminen liian myöhään, mikä on ristiriidassa asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 1 ja 2 kohdan kanssa (C-418/00) ja 1.1.1994 lukien asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan 1 ja 2 kohdan kanssa (C-418/00 ja C-419/00)

— rikos- tai hallinto-oikeudellisten seuraamusten puuttuminen, mikä on ristiriidassa asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan kanssa (C-418/00) ja 1.1.1994 lukien asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan kanssa (C-418/00 ja C-419/00).

32 Ensimmäistä ja toista väitettä on tarkasteltava yhdessä.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

Kiintiöiden käyttöä koskevien asianmukaisten yksityiskohtaisten sääntöjen määrittäminen sekä kalastusalusten ja saaliiden valvonnan puuttuminen

33 Komissio toteaa, että Ranskan viranomaiset ovat jättäneet antamatta eri kalakantakohtaisten kiintiöiden käyttöä koskevat riittävän soveltuvat ja tehokkaat yksityiskohtaiset säännöt. Sen mukaan yksityiskohtaiset säännöt olisivat olleet erityisen tarpeelliset kiintiöiden hallinnoinnissa vuosien 1991—1996 viimeisten kuukausien osalta, koska kiintiöiden käytön tiheyttä koskevat valvontatoimet olisivat voineet tarkentua ja tiukentua niiden vaikutuksesta, mikä olisi helpottanut kalastuksen kieltoa koskevan päätöksen antamista ajoissa.

34 Komissio toteaa, että Ranskan hallitus ei ole valvonut riittävästi kalastukseen liittyviä toimintoja, kalan aluksista purkamista eikä saaliiden rekisteröimistä. Se katsoo, että kalastus olisi voitu keskeyttää ajoissa ja pyyntikiintiöitä olisi voitu noudattaa, mikäli valvonta olisi ollut tehokasta.

35 Komissio toteaa erityisesti, että 27.3.1998 ja 4.3.1999 päivätyn virallisen huomautuksen liitteenä olevista taulukoista ilmenevät kiintiöiden ylitykset osoittavat, että Ranskan viranomaiset eivät ole ryhtyneet ajoissa tarvittaviin valvontatoimenpiteisiin estääkseen kiintiöiden ylitykset.

36 Ranskan hallitus myöntää pääpiirteissään komission toteamat kiintiöiden ylitykset, mutta se toteaa, että Ranskan sisäisessä kiintiöiden hallinnointijärjestelmässä oli parannuksista huolimatta ollut ongelmia, jotka liittyivät ulkomailla tapahtuvaan saaliiden purkamiseen Ranskan lipun alla purjehtivista tai Ranskassa rekisteröidyistä aluksista. Kiintiöiden ylityksiä oli voinut tapahtua, koska Ranskan viranomaiset olivat saaneet tietoja näistä aluksista purkamisista liian myöhään. Ranskan hallitus toteaa kuitenkin, että tämä ongelma on ratkaisu vuodesta 1997 lähtien ja ettei kiintiöitä ylitetty vuonna 1998.

37 Ranskan hallitus kiistää kalastusvuoden 1996 osalta komission väittämät makrillikiintiön ylitykset. Se viittaa tämän osalta asetukseen N:o 3074/95 perustuviin itäisten ja läntisten vesien makrillisaaliita koskeviin siirtosäännöksiin. Niiden mukaan 65 000 tonnin suuruinen osa läntisten vesialueiden suurimmasta sallitusta saalista, joka vastaa ICES-suuralueita Vb (EY-vyöhyke), VI, VII, VIIIa, b, d, e, XII ja XIV, voidaan kulloisenkin vuoden viimeisen neljänneksen aikana kalastaa itäisiin kalakantakiintiöihin laskettavilta ICES-suuralueilta IIa (EY-vyöhyke), IIIa, IIIb, c, d ja IV.

38 Näiden siirtosäännösten nojalla Ranskan lipun alla purjehtivilla tai Ranskassa rekisteröidyillä aluksilla on Ranskan hallituksen mukaan lupa pyytää Pohjanmereltä jopa 2 770 tonnia makrillia yli kansallisen itäisen alueen 1 270 tonnin kiintiön. Tämän perusteella kyseisten alusten tosiasiallisen pyyntimäärän ja kyseisen kiintiön välisen erotuksen on katsottava kuuluvan 2 770 tonnin suuruisiin joustojärjestelyihin, joten kiintiöiden ylitystä ei siis olisi tapahtunut.

39 Ranskan hallitus kiistää lisäksi kaikki sillikiintiöiden ylitykset alueilla Vb, Via N ja Vib vuonna 1996. Se kiistää komission väitteen, jossa se esittää tukeutuneensa Ranskan viranomaisten asetuksen N:o 2847/93 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti

ilmoittamiin lukuihin ja toteaa, että komission ilmoittamat luvut ovat virheellisiä eivätkä vastaa kyseisten alusten ilmoittamia lukuja.

Kalastustoiminnan keskeyttäminen liian myöhään

40 Komissio väittää, että Ranskan viranomaiset ovat vuosina 1991—1996 tehneet kalastustoiminnan keskeyttämistä koskevat päätökset erityisen myöhään, sillä ne tehtiin joissakin tapauksissa vasta kaksi tai kolme kuukautta asianmukaisen määräpäivän jälkeen, ja tietyissä tapauksissa tällaisia päätöksiä ei ole koskaan tehty.

41 Ranskan hallitus toteaa, että se ei ole odottanut kiintiöiden täyttymistä ennen kalastuksen keskeyttämistä. Keskeyttämispäätökset on sen mukaan tehty, vaikka tiedossa olleiden saaliiden taso oli kiintiöitä pienempi. Se huomauttaa kuitenkin, että keskeyttämispäätöksen ja sen virallisessa lehdessä (Journal officiel de la République française) julkaisemisella tapahtuvan voimaantulon välillä on 15 päivän määräaika. Kiintiöiden ylitykset olivat johtuneet kalastuksen jatkumisesta tänä ajanjaksona.

Rikos- tai hallinto-oikeudellisten seuraamusten puuttuminen

42 Komissio ei hyväksy Ranskan hallituksen väitteitä, joiden mukaan kiintiöiden ylityksiä koskevia pöytäkirjoja ei ole mahdollista löytää, ja se toteaa, että mahdollisten seuraamustoimenpiteiden aloittamista tuottajajärjestöjä vastaan ei ole näytetty yksityiskohtaisesti toteen, ja päättelee, että Ranskan viranomaiset eivät ole aloittaneet vaadittavia menettelyjä.

43 Ranskan hallitus haluaa erottaa toisistaan kalastajiin sovellettavat rikosoikeudelliset seuraamukset ja tuottajajärjestöihin sovellettavat hallinto-oikeudelliset seuraamukset.

44 Ranskan hallitus toteaa ensiksi mainittujen osalta, että kalastuksen keskeyttämisen jälkeinen saalismäärien muutos ei johtunut kalastustoiminnan oikeudenvastaisesta jatkamisesta, vaan ennen keskeyttämistä pyydettyjä saaliita koskevien tilastotietojen oikaisemisesta.

45 Ranskan hallitus väittää lisäksi, että rangaistusluonteisia seuraamuksia voidaan määrätä vain, jos liikakalastuksella rikotaan Ranskan virallisessa lehdessä julkaistua asiasta vastaavan ministerin päätöstä, jolla keskeytetään tietyn lajin tai tietyllä vyöhykkeellä tapahtuva kalastus, ja jos toimivaltainen virkamies on useimmiten avomerellä pidetyssä tarkastuksessa todennut rikkomuksen tapahtuneen.

46 Ranskan hallitus viittaa hallinto-oikeudellisten seuraamusten osalta järjestelmään, jossa kansallisten kiintiöiden kollektiivinen hallinnointi on annettu tuottajajärjestöjen tehtäväksi ja johon sisältyy luonteeltaan taloudellisia seuraamuksia siten, että tietyn tuottajajärjestön kiintiön ylittyessä ylityksen määrä vähennetään, kun lasketaan perusteita, joita noudatetaan seuraavan vuoden kansallisen kiintiön jaossa tuottajajärjestöjen välillä.

47 Ranskan hallitus toteaa lopuksi, että parhaillaan on valmisteilla hallituksen esitys asetukseksi, jolla on tarkoitus säätää asianmukaisista seuraamuksista kiintiöiden ylityksistä vastuussa oleville tuottajajärjestöille.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

Kiintiöiden käyttöä koskevien asianmukaisten yksityiskohtaisten sääntöjen määrittäminen sekä kalastusalusten ja saaliiden valvonnan puuttuminen

48 Komissio esittää kanteensa tueksi yksityiskohtaisia tosiseikkoja, joilla näytetään toteen erityisesti se, että liikakalastustapauksia on ollut toistuvasti aikojen kuluessa. Näin on ollut esimerkiksi anjoviksen pyyntikiintiöiden osalta, joita koskeva ylitys oli noin 100 % kalastusvuonna 1991, 50 % vuonna 1992 ja 67 % vuonna 1994, sekä valkoturskan pyyntikiintiöiden osalta, joita koskeva ylitys oli 10 % vuonna 1992, 15 % vuonna 1994 ja 10 % vuonna 1995.

49 Todettujen kiintiöiden ylitysten suuruudesta ja niiden jatkuvuudesta ilmenee, että liikakalastustapaukset ovat ainoastaan voineet olla seurausta kiintiöiden käyttöä koskevien asianmukaisten yksityiskohtaisten sääntöjen puuttumisesta ja valvontavelvollisuuksien laiminlyömisestä.

50 On totta, että Ranskan hallituksen ponnistelujen ansiosta kalastuskiintiöiden ylittäminen on tuntuvasti vähentynyt kyseisenä ajanjaksona. Kiintiöiden hallinnoinnin asteittaisen paranemisen perusteella ei kuitenkaan voida antaa anteeksi todettuja jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisiä (ks. em. asia komissio v. Ranska, tuomio 1.2.2001, 36 kohta).

51 Tämän osalta on todettava, että sillä, perustuuko jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen siitä vastuussa olevan jäsenvaltion tahtoon, jäsenvaltion laiminlyöntiin tai sen kohtaamiin teknisiin vaikeuksiin, ei ole merkitystä. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi vedota käytännön ongelmiin perustellakseen asianmukaisten valvontatoimenpiteiden toteuttamatta

jättämistä. Kalastustuotteiden alalla yhteisön säännöstön toimeenpanosta vastaavien jäsenvaltioiden tehtävänä päinvastoin on ylittää nämä vaikeudet toteuttamalla tarkoituksenmukaiset toimenpiteet (ks. em. asia komissio v. Ranska, tuomio 1.2.2001, 36 ja 44 kohta).

52 Ranskan hallituksen väitettä, joka koskee sitä, että saaliiden aluksesta purkaminen oli tapahtunut ulkomailla, ei voida hyväksyä. Jäsenvaltioiden kalansaalistietojen kirjaamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä syyskuuta 1983 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2807/83 (EYVL L 276, s. 1) liitteessä IV olevan 4.2.2 kohdan mukaan aluksen päällikön on luovutettava 48 tunnin kuluessa purkamisesta niin sanotun aluspäiväkirjan alkuperäiskappale ja purkausilmoituksen ensimmäinen jäljennöskappale toimivaltaisille viranomaisille. Ranskan viranomaisten olisi näiden tietojen perusteella pitänyt saada suoraan tiedot Ranskan lipun alla purjehtivien tai Ranskassa rekisteröityjen alusten ulkomailla purkamista saaliista. Kiintiöiden ylitysten toistuminen näyttäisi osoittavan, että Ranskan tasavalta ei ole varmistanut näiden tietojen toimittamista koskevien velvoitteiden noudattamista.

53 On totta, että Ranskan hallituksella on asetuksen N:o 3074/95 säännösten nojalla näiden kiintiöiden paremman hyväksikäytön varmistamiseksi lupa siirtää kalastusvuonna 1996 tapahtuneiden makrillikiintiöiden ylitysten osalta 2 770 tonnia makrillia vyöhykkeiltä IIa (EY-vyöhykettä lukuun ottamatta), Vb (EY), VI, VII, VIIIa, b, d, e, XII ja XIV niihin rajoittuville vyöhykkeille. Kyseisen asetuksen liitteessä tarkoitetuilla makrillisaaliiden siirtosäännöillä rajoitetaan kuitenkin mahdollisuus siirtää kalastus ICES-suuralueelle IVa kuuluville yhteisön vesille 1.10.—31.12.1996 väliseen aikaan.

54 Komissio on todennut esillä olevassa asiassa, että makrillille vyöhykkeillä IIa, IIIa, b, c, d ja IV vahvistettu 1 270 tonnin suuruinen kokonaiskiintiö oli ylitetty vuoden 1996 marraskuussa. Ranskan hallitus ei ole näyttänyt toteen, että 88 tonnia, joka vastaa pyydetyn tonnimäärän ja myönnetyn kiintiön välistä erotusta, olisi pyydetty ainoastaan ICES-vyöhykkeeltä IVa mutta ei muilta esillä olevan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen kohteena olevilta vyöhykkeiltä.

55 Komissiolla ei ole velvollisuutta ottaa huomioon vuonna 1996 tapahtuneen sillin liikakalastuksen osalta uusia lukuja, jotka on ilmoitettu sille vasta asetuksen N:o 2847/93 15 artiklan 1 kohdassa säädetyn määräajan päätyttyä.

56 Näin ollen on todettava kalastusvuosien 1991—1996 osalta, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut asetuksen N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdan, asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 1 kohdan, asetuksen N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan eikä asetuksen N:o 2847/93 2 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole määrittänyt sille myönnettyjen kiintiöiden käyttöä koskevia asianmukaisia yksityiskohtaisia sääntöjä ja koska se ei ole huolehtinut kalavarojen säilyttämistä koskevan yhteisön lainsäädännön noudattamisesta, kun se ei ole valvonut kalastusta eikä tarkastanut asianmukaisesti saaliiden aluksista purkamista ja rekisteröimistä.

Kalastustoiminnan keskeyttäminen liian myöhään

57 Jäsenvaltioille kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevasta yhteisön järjestelmästä johtuvien velvoitteiden noudattaminen on ehdottoman tärkeää kalavarojen suojaamiseksi, meren biologisten varojen säilyttämiseksi ja niiden tasapainoiseksi hyödyntämiseksi kestävällä perustalla sekä taloudellisesti ja sosiaalisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

58 Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohdassa asetetaan jäsenvaltioille velvollisuus ryhtyä pakottaviin toimenpiteisiin kaiken kalastustoiminnan kieltämiseksi väliaikaisesti jo ennen kiintiöiden täyttymistä (ks. asia C-52/95, komissio v. Ranska, tuomio 7.12.1995, Kok. 1995, s. I-4443, 29 ja 30 kohta). Tämä tulkinta pätee myös

asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan 2 kohdan osalta, sillä sen sanamuoto vastaa pääpiirteiltään asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 2 kohtaa, joka sillä korvataan.

59 Lisäksi vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan jäsenvaltio ei voi sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan vetoamalla perustella sitä, ettei se ole noudattanut yhteisön oikeuteen perustuvia velvoitteita ja määräaikoja (ks. asia C-52/91, komissio v. Alankomaat, tuomio 8.6.1993, Kok. 1993, s. I-3069, 36 kohta ja em. asia komissio v. Ranska, tuomio 1.2.2001, 54 kohta).

60 Tästä seuraa, että jäsenvaltio ei voi vedota tietojen antamiselle varatusta määräajasta tai päätöksen julkaisemisen odottamisesta johtuvaan viivästykseen perustellakseen sitä, että se ei ole toteuttanut ajoissa asianmukaisia toimia kalastuksen kieltämiseksi. Jäsenvaltiolla on päinvastoin velvollisuus ottaa huomioon tällaiset hallinnolliset määräajat vahvistaessaan päivän, josta lukien kalastustoimet keskeytetään.

61 Näin ollen on todettava, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut kalastusvuosien 1991—1993 osalta asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 1 ja 2 kohtaa eikä kalastusvuosien 1994—1996 osalta asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole kieltänyt väliaikaisesti Ranskan lipun alla purjehtivilta tai Ranskassa rekisteröidyiltä aluksilta kalastusta, vaikka saatujen saaliiden arvioitiin saavuttaneen vastaavan kiintiön, ja koska se on kieltänyt kalastuksen vasta kun kiintiö oli merkittävällä tavalla ylittynyt.

Rikos- tai hallinto-oikeudellisten seuraamusten puuttuminen

62 Jos kalavarojen säilytys- ja valvontatoimenpiteitä koskevaa yhteisön lainsäädäntöä ei ole noudatettu, jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten on asetuksen

N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti aloitettava rikos- tai hallinto-oikeudellinen menettely vastuullista henkilöä vastaan. Jäsenvaltioilla on vastaava velvollisuus 1.1.1994 lukien asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan 1 kohdan nojalla.

63 Ranskan hallituksen tilastotietojen oikaisemista koskevan väitteen osalta riittää kun todetaan, että jäsenvaltio ei voi valvontajärjestelmäänsä koskeviin riittämättömiin tilastotietoihin vetoamalla perustella sitä, ettei se ole noudattanut yhteisön oikeuteen perustuvia velvoitteita.

64 Ranskan hallituksen sen väitteen osalta, jonka mukaan rikkomisen toteaminen useimmiten avomerellä on tarpeen rikosoikeudellisen seuraamuksen määräämiseksi, riittää kun todetaan, että yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, että rikkomiset voitaisiin helposti todeta saaliin satamassa aluksesta purkamisen tai kalan aluksesta purkamiseen, myyntiin ja varastointiin liittyvien toimintojen yhteydessä (ks. em. asia komissio v. Ranska, tuomio 1.2.2001, 53 kohta).

65 Hallinto-oikeudellisten seuraamusten osalta on todettava, että kalastusvuosina 1995 ja 1996 toteutetut toimet eivät täytä asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan 2 kohdassa säädettyjä edellytyksiä. Vastoin tässä artiklassa säädettyjä tavoitteita, Ranskan viranomaisten käyttöön ottamasta järjestelmästä, jossa kiintiöiden ylityksestä vastuussa oleville tuottajajärjestöille määrätään seuraavaksi vuodeksi pelkkä kiintiöiden alennus, seuraava vaikutus ei ole oikeassa suhteessa rikkomuksen vakavuuteen nähden. Lisäksi koska tässä järjestelmässä rikkomuksesta vastuussa olevalta taholta ei peritä välittömästi takaisin rikkomuksesta saatua taloudellista hyötyä, sillä ei ole mitään todellista estävää merkitystä.

66 Myöskään sillä, että Ranskan hallituksella on valmisteilla esitys asetukseksi, jolla on tarkoitus säätää asianmukaisista rikosoikeudellisista seuraamuksista kiintiöiden ylityksistä vastuussa oleville tuottajajärjestöille, ei ole merkitystä esillä olevien kanteiden kannalta. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se on perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. mm. asia C-147/00, komissio v. Ranska, tuomio 15.3.2001, Kok. 2001, s. I-2387, 26 kohta).

67 Näin ollen on todettava, että Ranskan tasavalta ei ole noudattanut kalastusvuosien 1991—1993 osalta asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan ja kalastusvuosien 1994—1996 osalta asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole ryhtynyt rikos- tai hallinto-oikeudellisiin toimiin aluksen päälliköitä tai muita kieltojen jälkeisestä kalastustoiminnasta vastuussa olevia henkilöitä kohtaan.

Oikeudenkäyntikulut

68 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Ranskan tasavalta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Ranskan tasavalta ei ole noudattanut kalastusvuosien 1991—1996 osalta yhteisön kalavarojen säilyttämis- ja hoitojärjestelmästä 25 päivänä tammikuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 170/83 5 artiklan 2 kohdan, tietyistä kalastustoiminnan valvontatoimenpiteistä 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2241/87 1 artiklan 1 kohdan, yhteisön kalastus- ja vesiviljelyjärjestelmän perustamisesta 20 päivänä joulukuuta 1992 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3760/92 9 artiklan 2 kohdan eikä yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2847/93 2 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole määrittänyt sille myönnettyjen kiintiöiden käyttöä koskevia asianmukaisia yksityiskohtaisia sääntöjä ja koska se ei ole huolehtinut kalavarojen säilyttämistä koskevan yhteisön lainsäädännön noudattamisesta, kun se ei ole valvonut kalastusta eikä tarkastanut asianmukaisesti saaliiden aluksista purkamista ja rekisteröimistä.

Ranskan tasavalta ei ole noudattanut kalastusvuosien 1991—1993 osalta asetuksen N:o 2241/87 11 artiklan 1 ja 2 kohdan eikä kalastusvuosien

1994—1996 osalta asetuksen N:o 2847/93 21 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole kieltänyt väliaikaisesti Ranskan lipun alla purjehtivilta tai Ranskassa rekisteröidyiltä aluksilta kalastusta, vaikka saatujen saaliiden arvioitiin saavuttaneen vastaavan kiintiön, ja koska se on kieltänyt kalastuksen vasta kun kiintiö oli merkittävällä tavalla ylittynyt.

Ranskan tasavalta ei ole noudattanut kalastusvuosien 1991—1993 osalta asetuksen N:o 2241/87 1 artiklan 2 kohdan eikä kalastusvuosien 1994—1996 osalta asetuksen N:o 2847/93 31 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole ryhtynyt rikos- tai hallinto-oikeudellisiin toimiin aluksen päälliköitä tai muita kieltojen jälkeisestä kalastustoiminnasta vastuussa olevia henkilöitä kohtaan.

2) Ranskan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Jann Edward Wathelet

Julistettiin Luxemburgissa 25 päivänä huhtikuuta 2002.

R. Grass P. Jann

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja